

Frankrijk en Duitsland bezegelen vriendschap

[Achtergrond](#) - 22 januari 2019 - Auteur: Redactie Duitslandweb

Precies 56 jaar na het Élyséeverdrag, dat de basis legde voor Europese samenwerking, hebben Duitsland en Frankrijk dinsdag in Aken een tweede vriendschapsverdrag ondertekend. Met dit aanvullende Verdrag van Aken willen beide landen hun vriendschap nieuw leven inblazen.

Een nieuw verdrag is nodig omdat de wereld drastisch is veranderd, zei kanselier Angela Merkel. "We doen dit, omdat we in bijzondere tijden leven en omdat deze tijden om vastberaden, eenduidige, heldere en toekomstgerichte antwoorden vragen." Het verdrag heeft vooral symbolische waarde; Frankrijk en Duitsland laten zien dat ze samen willen optrekken in Europa en dat hun vriendschap ten dienste staat van een gemeenschappelijk Europa. "Eine Freundschaft zum Wohle Europas", heet dat in de persverklaring van de bondsregering.

De buurlanden leggen vast dat er meer uitwisseling komt op regeringsniveau en in de grensstreek. Beide parlementen hebben in een aanvullend eigen verdrag afgesproken dat er regelmatig Duits-Franse parlementaire bijeenkomsten komen.

Duitsland en Frankrijk willen een gezamenlijke permanente zetel in de VN-Veiligheidsraad (Frankrijk is al permanent lid) en de landen beloven elkaar te steunen in het geval van een gewapende aanval. Om eerste stappen te zetten naar een Europees leger willen de landen een gezamenlijke defensie-industrie en een gezamenlijk beleid, bijvoorbeeld met betrekking tot wapenexporten.

Beide regeringen committeren zich ook aan een reeks hele concrete samenwerkingsprojecten. Zo komt er bijvoorbeeld een Duits-Franse economische adviescommissie en willen de landen de administratieve barrières voor bedrijven wegwerken. Ook zaken als een tweetalige kinderopvang in het grensgebied en een grensoverschrijdende samenwerking in de gezondheidszorg en het openbaar vervoer komen in het verdrag aan bod.

Frankrijk en Duitsland hebben veel belang bij een goede samenwerking, legt wetenschappelijk medewerker Hanco Jürgens van het Duitsland Instituut Amsterdam uit: "De Frans-Duitse as kan meer macht naar zich toetrekken als die

goed functioneert.” Nederland doet er volgens hem goed aan aansluiting bij deze as te zoeken. “Ik denk dat we moeten zorgen dat we bij Duitsland op de radar blijven want dat heeft ons de laatste jaren veel opgeleverd. Je kunt bepaald niet zeggen dat Rutte in Europa geen invloed heeft.”

Adenauer en De Gaulle

Merkel en Macron kondigden het nieuwe verdrag vorig jaar aan, bij de viering van 55 jaar Frans-Duitse vriendschap. Het Élyséeverdrag, dat op 22 januari 1963 werd ondertekend, bezegelde de nieuwe koers die de oude aartsvijanden na de Tweede Wereldoorlog besloten in te zetten.

De Duitse bondskanselier Adenauer en de Franse president De Gaulle hadden vooral politieke motieven toen ze het verdrag in Parijs in 1963 ondertekenden. Acht jaar eerder hadden de voormalige vijanden al besloten gezamenlijk de voorziening van kolen en staal te regelen, met de Benelux en Italië als overige verdragspartners. Deze EGKS wordt samen met het Elyséeverdrag gezien als de aanzet voor de Europese integratie.

Voor Duitsland was deze samenwerking niet alleen bedoeld om de noodzakelijke wederopbouw te bewerkstelligen, maar ook om zijn buurlanden van zijn vreedzame bedoelingen te overtuigen. Die vorm van deemoed typeerde ook de Duitse houding in de bilaterale relaties met Frankrijk.

Kritiek op Verdrag van Aken

Zowel in Frankrijk als in Duitsland werd ook kritiek luid op het vriendschapsverdrag. De Franse rechts-nationale Marine le Pen noemt het verdrag een verraad aan de Fransen. Volgens haar levert president Macron het land uit aan de voormalige aartsvijand. Daarmee speelt ze in op de anti-Duitse ressentimenten van weleer. Le Pen beweerde dat het verdrag zorgt dat Duitsland weer meer invloed krijgt in de Elzas en dat grensbewoner de Duitse taal krijgen opgedrongen in publieke instellingen en op scholen.

In Duitsland is het de AfD die te hoop loopt tegen het verdrag. Volgens fractievoorzitter Alice Weidel dient het verdrag vooral de nationale belangen van Frankrijk. In het verdrag spreken de partners af de economische unie te versterken en dat wil Frankrijk alleen om straks het geld van Duitse belastingbetalers uit te kunnen geven, stelt Weidel.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/artikel/29988/frankrijk-en-duitsland-bezegelen-vriendschap>